

14.12.2023

לכבוד

שר האוצר: בצלאל סמוטריץ'

לעצור את המשך קטיעת מס המשקאות הממותקים ולהוזיל לאלתר סל מזון בריא במקום – צו השעה

במקביל לרצף המשברים הפוקדים את ישראל בשנים האחרונות, אנו בעיצומם של שני משברים איומים וחופפים, משבר התזונה והבריאות המחרפים (מגפת ההשמנה והסוכרת מחד ואי בטחון תזונתי מאידך). אלו מהווים פגיעה בחוסנה של האוכלוסייה, ונטל הולך וגדל על מערכת הבריאות.

הטלת מס על משקאות עתירי סוכר הינו מהלך שהומלץ על ידי מומחי תזונה ובריאות הציבור בישראל ובעולם מזה שנים. מטרתו הפחתת שיעורי ההשמנה, הסוכרת ושלל תוצאותיהם: מחלות לב, שבץ מוחי, מחלת כבד שומני ועד סוגי סרטן ואף מצבי דיכאון. המיסים שהוחלו בינואר 2022 נתמכים על ידי מידע מבוסס מחקר משמעותי, המלצות ארגוני בריאות מובילים בעולם וכמובן על ידי העמדה המקצועית של משרד הבריאות. המהלך הובל מתוך דאגה הולכת וגדלה לבריאות הציבור וחוסנה של האוכלוסייה בישראל. הוכח מעבר לכל ספק שצריכת סוכר עודפת, מתזונה לקויה בכלל וממשקאות ממותקים בפרט, הינה גורם מרכזי למגפת ההשמנה והתחלואה הנלווית לה, ולה מחיר כלכלי כבד לחולים (כולל פגיעה באיכות חיים, ובפריון עבודה) ולמערכת הבריאות. קטיעת המס הובילה לעלייה בצריכת משקאות סוכר ולנזק חמור לבריאות הציבור.

הנטל הכלכלי של מגפת ההשמנה בישראל מוערך על ידי כלכלני בריאות בכ-20 מיליארד ₪ בשנה.

ב-4.2.2023 ארגונים מקצועיים ומדעיים הגישו בפניך בקשות להימנע מקטיעת המס לאור חשיבותו לבריאות הציבור בכלל, והשפעותיו החברתיות הכלכליות הנמוכות. מאז ישראל חוותה את המשבר הכבד בתולדותיה עם השלכות מרחיקות לכת על בריאות הציבור וחוסנה של האוכלוסייה. נתונים מסקר אחרון של קופ"ח "מכבי" מלמדים כי 36% מהמבוטחים מדווחים על עלייה במשקל וכ-30% מהסובלים ממחלות כרוניות אשר חלקם הגדול קשור לתזונה כגורם אך גם כמפתח לטיפול ואיזון. לאור נתונים מדאיגים אלה ולאור הנטל העצום שהמלחמה מטילה על מערכת הבריאות אנו קוראים לך לבחון את החלטתך לשמר את קטיעת מס הסוכר למען בריאות הציבור בדגש על השכבות החלשות וחיזוק מערכת הבריאות.

המהלכים הנדרשים כעת הם: החזרת המס, בחינת הכללת עלויות חיצוניות של מזונות אולטרה מעובדים והוזלת סל מזון בריא בר קיימא ומותאם תרבותית, במכלול כלים העומדים בפני המדינה ומשרד האוצר. תזונה בריאה נמצאה במחקרים כזו המגנה לא רק בפני מחלות כהשמנה, מחלות לב ועוד אלא גם בפני דיכאון. לאור המשברים הנפשיים איתם מתמודדות האוכלוסייה בישראל מה-7.10.2023 הנגשת סל המזון הבריא כלכלית ובאמצעות קמפיינים של משרד הבריאות חייבים להיכלל באסטרטגיות לשיקום חוסנה ובריאותה של האוכלוסייה בישראל.

העתק:

שר הבריאות - חה"כ אוריאל מנחם בוסו
מנכ"ל משרד הבריאות - משה בר סימן טוב

בכבוד רב,

פרופ' נדב דוידוביץ'
מנהל ביה"ס לבריאות הציבור,
אוניברסיטת בן גוריון.
יו"ר פורום בריאות הציבור,
הסתדרות הרפואית

פרופ' חגי לוין
יו"ר איגוד רופאי בריאות הציבור,
הסתדרות הרפואית

ד"ר דורית אדלר
נשיאת הפורום הישראלי לתזונה
בת קיימא